

I CIKLUS STUDIJA

STUDIJSKI PROGRAM: POREMEĆAJI U PONAŠANJU

u primjeni od 2024/25 akademske godine

Tuzla, februar 2024. godine

Sadržaj

Uvod u disciplinu i kvalifikaciju.....	1
Izjava o razlozima.....	1
1. Opći dio.....	2
1.1. Stručni i akademski naziv i stepen koji se stiče završetkom studija I ciklusa.....	2
1.2. Uslovi za upis na studijski program	2
1.3. Naziv i ciljevi studijskog programa	2
1.4. Trajanje I ciklusa i ukupan broj ECTS bodova	3
1.5. Kompetencije i vještine koje se stiču kvalifikacijom (diplomom).....	3
1.6. Uslovi prelaska sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija...	3
2. Stručni dio.....	4
2.1. Struktura studijskog programa.....	4
2.2. Spisak obaveznih i izbornih predmeta.....	4
2.3. Nastavni plan.....	6
2.4. Uslovi upisa u naredni semestar.....	10
2.5. Izjava o metodama podučavanja i učenja.....	10
2.6. Objašnjenje o provjeri znanja.....	10
2.7. Generički kriteriji provjere znanja.....	10
2.8. Resursi učenja.....	11
2.9. Mogućnosti zapošljavanja.....	11
2.10. Međunarodna usaglašenost studijskog programa.....	11
2.11. Opis predmeta.....	12

Uvod u disciplinu i kvalifikaciju

Odsjek poremećaji u ponašanju bavi se primarnom prevencijom, detekcijom, identifikacijom, dijagnosticiranjem, ranim intervencijama i tretmanom, procesuiranjem i naknadnom brigom za djecu, mlade i odrasle osobe s rizikom za poremećaje ili s poremećajima u ponašanju, te njihovim socijalnim okruženjem, u funkciji odgoja, socijalizacije, rehabilitacije i socijalne integracije. Studij Poremećaji u ponašanju u većini zemalja okruženja i šire, poznat je kao studij socijalne pedagogije. Završetkom četverogodišnjeg dodiplomskog studija poremećaji u ponašanju, student stiče potrebnu kompetentnost u struci i dobiva stručni naziv Bachelor socijalne pedagogije. Socijalni pedagog je nezavisan stručnjak, čije se osnovne aktivnosti ostvaruju na području prevencije, tretmana i posttretmana djece, mladih i odraslih osoba s rizikom za poremećaje ili s poremećajima u ponašanju, kao i svih osoba u riziku od socijalne isključenosti. Socijalni pedagozi kao stručnjaci, danas su priznati u brojnim zemljama Evropske unije, kao i u ostalim zemljama svijeta.

Izjava o razlozima

Studij Poremećaji u ponašanju je poznat i priznat u svijetu preko 60 godina. Naziv struke, odnosno stručnjaka varira u različitim jezicima. Studij Poremećaja u ponašanju u Bosni i Hercegovini ima dvanaesto-godišnju tradiciju obrazovanja stručnih kadrova koja permanentno prati savremene trendove i razvoj socijalne pedagogije u svijetu, a stečena diploma priznata je u velikom broju razvijenih zemalja.

Tokom protekle dvije decenije, saznanja o razvoju poremećaja u ponašanju znatno su napredovala, što se prevashodno može pripisati longitudinalnim istraživanjima u vidu razvijanja široke mreže različitih institucija i profesionalnih usmjerenja koji rade na prevenciji i tretmanu poremećaja u ponašanju. Ova oblast se temelji na multidisciplinarnom karakteru, što podrazumijeva multipla izvorišta, pravce i strategije razvoja. Usljed postojanja razvojnog kontinuma poremećaja u ponašanju- delinkvencija- kriminal, teško je napraviti oštru granicu u pogledu specifičnog usmjerenja pojedinih intervencija i programa, već ih je bolje posmatrati kao dio sveobuhvatne društvene reakcije na ove probleme. Ostvaren je bolji uvid u razvojne tokove ove vrste problema u opštoj populaciji, čime je olakšana distinkcija između psihopatologije i normativnog razvoja. Dodatno, period praćenja se postepeno proširivao ka mlađem uzrastu, pa su unaprijeđena saznanja o poremećajima u ponašanju. Poznavanje prevalencije i razvoja poremećaja u ponašanju predstavlja osnovu za dalji razvoj nauke u ovoj oblasti.

Nova saznanja u oblasti dijagnostike i tretmana, uvođenje savremenih metoda, tehnika i pristupa, tehnološko-tehnički progres, novi zahtjevi tržišta itd. zahtijevaju nužnost školovanja ovog kadra i potrebu za cjeloživotnim učenjem i stalnim usavršavanjem iz ove oblasti. Takođe, najnovije spoznaje i dostignuća iz drugih oblasti sa kojima je socijalna pedagogija usko povezana (socijalni rad, pedagogija, psihologija, medicina, pravo, penologija i sl.) zahtijevaju upotpunjavanje i usavršavanje studijskih programa koji će obezbijediti studentima neophodna primijenjena znanja. Svjedoci smo sve većeg porasta društveno neprihvatljivog ponašanja.

Teoretska i praktična znanja iz oblasti sociopedagoške prevencije, detekcije, dijagnostike i tretmana, koje se stiču na I ciklusu studija, trebala bi biti prepoznata kao konkurentna i praktično primjenjiva na bosansko-hercegovačkom tržištu rada i šire.

1. Opći dio

1.1. Stručni i akademski naziv i stepen koji se stiže završetkom studija I ciklusa

Član 1.

Završetkom studija I ciklusa student stiže akademsko, odnosno stručno zvanje u skladu sa Pravilnikom o akademskim i stručnim zvanjima i načinu njihovog korištenja koji donosi Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta TK.

Uz diplomu studentu se izdaje i dodatak diplome (Supplement).

1.2. Uslovi za upis na studijski program

Član 2.

Pravo upisa na studijski program „Poremećaji u ponašanju“, imaju kandidati državljani BiH, strani državljani i lica bez državljanstva sa završenom srednjom školom u četverogodišnjem trajanju u Bosni i Hercegovini, kao i kandidati koji su srednju školu završili izvan Bosne i Hercegovine, a za koje je nakon postupka nostrifikacije, odnosno ekvivalencije diplome utvrđeno da imaju završeno odgovarajuće srednje obrazovanje. Pravo učešća na Konkursu imaju i kandidati sa završenom srednjom stručnom školom, ukoliko su stekli dopunsko obrazovanje iz općeobrazovnih predmeta u gimnaziji ili srednjoj tehničkoj i srodnoj školi. Klasifikacija i izbor kandidata za upis vrši se na osnovu rezultata prijemnog ispita i drugih kriterija u skladu s procedurama koje utvrđuje Senat Univerziteta u Tuzli.

1.3. Naziv i ciljevi studijskog programa

Član 3.

Osnovni cilj univerzitetskog studijskog programa „Poremećaji u ponašanju“ na I ciklusu studija je da studenti steknu teorijska znanja i praktične vještine za samostalan rad iz oblasti prevencije, detekcije, dijagnostike, opservacije, ranih intervencija i tretmana djece, mladih kao i odraslih osoba koji su u riziku ili već manifestiraju nekih od oblika poremećaja u ponašanju, delinkventnog ponašanja, a u funkciji odgoja, re/socijalizacije, re/habilitacije i socijalne adaptacije i integracije. Studij je koncipiran tako da studenti usvoje, razviju, unaprijede i primijene profesionalna znanja o bio-psiho-socijalnim karakteristikama osoba, njihovim potrebama i problemima u procesu ličnog razvoja, socijalne adaptacije i integracije. Stečeni VII stepen stručne spreme nosiocu diplome daje pravo korištenja zaštićenog stručnog zvanja Baccalaureus socijalne pedagogije i pravo na profesionalni rad u području prevencije, detekcije, opservacije, dijagnostike, rehabilitacije i tretmana osoba sa poremećajima u ponašanju ili osoba sa rizikom od socijalne isključenosti u: predškolskim, redovnim osnovnim i srednjim školama; ustanovama za odgoj i obrazovanje osoba sa poteškoćama u razvoju; zdravstvenim ustanovama (psihijatrijskim klinikama, centrima za mentalno zdravlje, domovima zdravlja); ustanovama socijalne zaštite (centri za socijalni rad; služba za ocjenjivanje sposobnosti djece i mladih ometenih u psihičkom ili fizičkom razvoju; dnevni centri za tretman osoba sa smetnjama u razvoju, odgojnim centrima, odgojnim domovima, domovima za djecu bez roditeljskog staranja); ustanovama pravosudnog sistema (sudovi, tužilaštva, zatvori, kazneno-popravni zavodi, odgojno-popravni domovi), policijskim stanicama, osobito odjeljenja za maloljetničku delinkvenciju i prihvatnim stanicama za maloljetnike; nevladine organizacije i savjetovišta koja pružaju psihosocijalnu pomoć i podršku; centri za promociju pozitivnog razvoja i socijalnog blagostanja.

Primjena novog nastavnog plana i programa počela je akademske 2023/2024. godine.

1.4. Trajanje I ciklusa i ukupan broj ECTS bodova

Član 4.

Prvi ciklus studija traje četiri godine (8 semestara) i vrednuje se sa 240 ECTS bodova. Studijska godina se organizuje u dva semestra (zimski i ljetni), od kojih svaki traje 15 nastavnih sedmica.

1.5. Kompetencije i vještine koje se stiču kvalifikacijom (diplomom)

Član 5.

Nakon završenog studijskog programa „Poremećaji u ponašanju“ na I ciklusu studija studenti će biti osposobljeni za:

- prevenciju, rano otkrivanje i evidentiranje, dijagnostiku, ranu intervenciju, rehabilitaciju, tretman i posttremansku pomoć osobama sa poremećajima u ponašanju, kao i osobama sa teškoćama socijalne adaptacije i integracije;
- primjenu teoretskih i praktičnih znanja iz oblasti etiologije i fenomenologije poremećaja u ponašanju shodno konceptu rizičnih i protektivnih faktora
- primjenu savremenih modela individualnog i grupnog socijalnopedagoškog rada (djece i mladih u riziku, delinkventnog ponašanja, kao i odraslih osuđenih osoba);
- pomoć i podršku osobama nakon sprovedenog institucionalnog tretmana;
- pomoć i podršku osobama usljed kriznih situacija;
- implementiranje stečenih znanja na načelima multidisciplinarnosti i transdisciplinarnosti primjenu socijalnopedagoških sposobnosti i vještina djelovanja u lokalnoj zajednici i širem društvenom okruženju;
- postupanje prema etičkim načelima struke i evaluiranje ishoda socijalnopedagoškog rada.

1.6. Uslovi prelaska sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija

Član 6.

Studentu Univerziteta u Tuzli se može omogućiti prelazak sa jednog studijskog programa na drugi studijski program pod uslovima i postupku predviđenim Pravilima studiranja na I ciklusu studija na Univerzitetu u Tuzli.

Član 7.

Studentu drugog Univerziteta može se omogućiti prelazak sa srodnih akreditovanih studijskih programa na studijski program Poremećaji u ponašanju pod uslovima i postupku utvrđenim Pravilima studiranja na I ciklusu studija na Univerzitetu u Tuzli i Listom srodnih studijskih programa za odobravanje prelazaka studenata sa drugih univerziteta, odnosno srodnih studijskih programa Univerziteta u Tuzli.

2. Stručni dio

2.1. Struktura studijskog programa

Studijski program „Poremećaji u ponašanju“ je četverogodišnji studij koji se realizuje kroz osam semestra, pri čemu svaki semestar ima po 15 nastavnih sedmica. Vrednuje se sa 240 ECTS bodova. Poremećaji u ponašanju pripadaju području Društvenih nauka, polju Edukacijsko- rehabilitacijskih nauka i grani Poremećaji u ponašanju. Studijski program se sastoji iz obaveznih i izbornih predmeta. Obavezni predmeti su osmišljeni na način da studentima omoguće sticanje opštih i stručnih znanja i vještina iz oblasti poremećaja u ponašanju, ali i osnovna neophodna znanja iz drugih oblasti sa kojima su usko povezani (medicina, psihologija, pedagogija, pravo, sociologija). Obavezni predmeti su dizajnirani tako da daju identitet kvalifikaciji. U obaveznim stručnim predmetima naglasak se stavlja na timski rad, ali i sposobnost nezavisnog rada i praktične vještine. Imaju za cilj da osposobe stručnjake za rad u oblastima prevencije, detekcije, dijagnostike i tretmana poremećaja u ponašanju. Svaka studijska godina ima deset obaveznih predmeta. Izborni predmeti su osmišljeni da se studentima omogući sticanje znanja i spoznaja iz oblasti poremećaja u ponašanju, kao i drugih srodnih oblasti u skladu sa njihovim interesima, afinitetima i potrebama. Izborni predmeti su na raspolaganju na svakoj studijskoj godini u svakom semestru.

2.2. Spisak obaveznih i izbornih predmeta

Obavezni predmeti	Izborni predmeti
Fiziologija sa funkcionalnom anatomijom	Program poticanja predvještina pisanja
Psihologija	Konfliktologija i vršnjačka medijacija
Uvod u specifične teškoće učenja	Menadžment ponašanja u učionici
Uvod u edukacijsko-rehabilitacijsku nauku	Starenje i poremećaji komunikacije
Socijalna inkluzija	Volonterizam
Osnove humane genetike	Savjetodavni rad sa roditeljima
Pedagogija	Nasilje u mladenačkim vezama
Komunikacijski poremećaji osoba sa poremećajima u ponašanju	Inkluzija u obrazovanju I
Sociopedagoške osnove poremećaja u ponašanju	Engleski jezik za društvene i humanističke nauke
Uvod u specijalnu edukaciju i rehabilitaciju	Sociopedagoški aspekti nasilja u porodici
Fenomenologija poremećaja u ponašanju	Inkluzija u obrazovanju II
Osnove socijalnog rada	Statistika u edukaciji i rehabilitaciji
Osnove krivičnog prava i postupka	Socijalni menadžment
Teorijske osnove intervencija	Profesionalno osposobljavanje i zapošljavanje
Psihološke osnove poremećaja u ponašanju	Novi oblici poremećaja u ponašanju
Kreativna i suportivna terapija	Trening socijalnih vještina
Teorija socijalnog uključivanja	Specifičnosti osoba sa posebnim potrebama
Psihijatrija	Pedagogija slobodnog vremena
Kriminologija	Posebni pravci u tretmanu poremećaja u ponašanju
Porodična pedagogija	Vanporodična briga za djecu i mlade

Teorije prevencije I	Prevencija u školi
Socijalna politika	Supervizija u sociopedagoškom radu I
Tretman djece i mladih s poremećajima u ponašanju I	Evaluacija u resocijalizaciji
Etika u sociopedagoškom radu	Prevencija u lokalnoj zajednici
Uvod u penološku rehabilitaciju	Supervizija u sociopedagoškom radu II
Teorije prevencije II	Diferencijacija i kriterij za izbor tretmana
Zatvorska subkultura	
Tretman djece i mladih s poremećajima u ponašanju II	
Penologija	
Institucionalni tretman u penološkoj rehabilitaciji	
Individualni rad u zajednici I	
Socijalna patologija	
Grupni pristup u sociopedagoškim intervencijama I	
Socijalna psihijatrija	
Sociopedagoški rad s maloljetnim delinkventima I	
Individualni rad u zajednici II	
Posttretmanska zaštita	
Grupni pristup u sociopedagoškim intervencijama II	
Tretman ovisnika	
Sociopedagoški rad s maloljetnim delinkventima II	

Nastavni plan, studijski program „Poremećaji u ponašanju“

I STUDIJSKA GODINA								
OBAVEZNI PREDMETI	ZIMSKI SEMESTAR				LJETNI SEMESTAR			
	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Fiziologija sa funkcionalnom anatomijom	3		1	5				
Psihologija	3			4				
Uvod u specifične teškoće učenja	4	1		5				
Uvod u edukacijsko-rehabilitacijsku nauku	3	1		6				
Socijalna inkluzija	4	1		6				
Osnove humane genetike					3		1	5
Pedagogija					2			3
Komunikacijski poremećaji osoba sa poremećajima u ponašanju					4	1		6
Sociopedagoške osnove poremećaja u ponašanju					4	2		7
Uvod u specijalnu edukaciju i rehabilitaciju					3	1		5
UKUPNO OBAVEZNIH	17	3	1	26	16	4	1	26
DOPUNSKI KREDITI				4				4
UKUPNO				30				30

U DOPUNSKO KREDITE ZIMSKOG SEMESTRA ULAZE KREDITI ZA JEDAN IZBORNI PREDMET (4 ECTS)

U DOPUNSKO KREDITE LJETNOG SEMESTRA ULAZE KREDITI ZA JEDAN IZBORNI PREDMET (4 ECTS)

I STUDIJSKA GODINA								
IZBORNI PREDMETI	ZIMSKI SEMESTAR				LJETNI SEMESTAR			
	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Program poticanja predvještina pisanja	3	1		4				
Konfliktologija i vršnjačka medijacija	3	1		4				
Menadžment ponašanja u učionici	3	1		4				
Starenje i poremećaji komunikacije					3	1		4
Volonterizam					3	1		4
Savjetodavni rad sa roditeljima					3	1		4

U ZIMSKOM SEMESTRU STUDENT BIRA JEDAN IZBORNI PREDMET (4 ECTS)

U LJETNOM SEMESTRU STUDENT BIRA JEDAN IZBORNI PREDMET (4 ECTS)

II STUDIJSKA GODINA								
OBAVEZNI PREDMETI	ZIMSKI SEMESTAR				LJETNI SEMESTAR			
	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Fenomenologija poremećaja u ponašanju	3	2		6				
Osnove socijalnog rada	3	1		5				
Osnove krivičnog prava i postupka	2	1		4				
Teorijske osnove intervencija	4	2		6				
Psihološke osnove poremećaja u ponašanju	2	1		4				
Kreativna i suportivna terapija					3		2	5
Teorija socijalnog uključivanja					3	2		5
Psihijatrija					2		1	4
Kriminologija					2	2		5
Porodična pedagogija					2	2		6
UKUPNO OBAVEZNIH	14	7		25	12	6	3	25
DOPUNSKI KREDITI				5				5
UKUPNO				30				30

U DOPUNSKKE KREDITE ZIMSKOG SEMESTRA ULAZE KREDITI ZA JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS).
 U DOPUNSKKE KREDITE LJETNOG SEMESTRA ULAZE KREDITI ZA JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS).

II STUDIJSKA GODINA								
IZBORNI PREDMETI	ZIMSKI SEMESTAR				LJETNI SEMESTAR			
	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Nasilje u mladenačkim vezama	3	1		5				
Inkluzija u obrazovanju I	3	1		5				
Engleski jezik za društvene i humanističke nauke	1	3		5				
Sociopedagoški aspekti nasilja u porodici					3	1		5
Inkluzija u obrazovanju II					3	1		5
Statistika u edukaciji i rehabilitaciji					2		2	5

STUDENT BIRA JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS) U ZIMSKOM I JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS) U LJETNOM SEMESTRU.

III STUDIJSKA GODINA								
OBAVEZNI PREDMETI	ZIMSKI SEMESTAR				LJETNI SEMESTAR			
	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Teorije prevencije I	3		2	5				
Socijalna politika	2	1		5				
Tretman djece i mladih s poremećajima u ponašanju I	3		2	5				
Etika u sociopedagoškom radu	3	1		5				
Uvod u penološku rehabilitaciju	2		2	5				
Teorije prevencije II					3		2	5
Zatvorska subkultura					3	1		5
Tretman djece i mladih s poremećajima u ponašanju II					3		2	5
Penologija					2	1		5
Institucionalni tretman u penološkoj rehabilitaciji					2		2	5
UKUPNO OBAVEZNIH	13	2	6	25	13	2	6	25
DOPUNSKI KREDITI				5				5
UKUPNO				30				30

U DOPUNSKO KREDITE ZIMSKOG SEMESTRA ULAZE KREDITI ZA JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS).

U DOPUNSKO KREDITE LJETNOG SEMESTRA ULAZE KREDITI ZA JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS).

III STUDIJSKA GODINA								
IZBORNI PREDMETI	ZIMSKI SEMESTAR				LJETNI SEMESTAR			
	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Socijalni menadžment	2	2		5				
Profesionalno osposobljavanje i zapošljavanje	3		1	5				
Novi oblici poremećaja u ponašanju	2	2		5				
Trening socijalnih vještina	2	2		5				
Specifičnosti osoba sa posebnim potrebama					3		1	5
Pedagogija slobodnog vremena					2	2		5
Posebni pravci u tretmanu poremećaja u ponašanju					2	2		5
Vanporodična briga za djecu i mlade					2	2		5

STUDENT BIRA JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS) U ZIMSKOM I JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS) U LJETNOM SEMESTRU.

IV STUDIJSKA GODINA								
OBAVEZNI PREDMETI	ZIMSKI SEMESTAR				LJETNI SEMESTAR			
	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Individualni rad u zajednici I	2		3	5				
Socijalna patologija	3	1		5				
Grupni pristup u sociopedagoškim intervencijama I	2	2		5				
Socijalna psihijatrija	2		2	5				
Sociopedagoški rad s maloljetnim delinkventima I	3		1	5				
Individualni rad u zajednici II					2		3	5
Posttretmanska zaštita					3	1		5
Grupni pristup u sociopedagoškim intervencijama II					2	2		5
Tretman ovisnika					2		2	5
Sociopedagoški rad s maloljetnim delinkventima II					3		1	5
UKUPNO OBAVEZNIH	12	3	6	25	12	3	6	25
DOPUNSKI KREDITI				5				5
UKUPNO				30				30

U DOPUNSKO KREDITE ZIMSKOG SEMESTRA ULAZE KREDITI ZA JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS).
 U DOPUNSKO KREDITE LJETNOG SEMESTRA ULAZE KREDITI ZA JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS).

IV STUDIJSKA GODINA								
IZBORNI PREDMETI	ZIMSKI SEMESTAR				LJETNI SEMESTAR			
	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Prevenција u školi	3	1		5				
Supervizija u sociopedagoškom radu I	3	1		5				
Evaluacija u resocijalizaciji	3	1		5				
Prevenција u lokalnoj zajednici					3	1		5
Supervizija u sociopedagoškom radu II					3	1		5
Diferencijacija i kriteriji za izbor tretmana					3	1		5

STUDENT BIRA JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS) U ZIMSKOM I JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS) U LJETNOM SEMESTRU.

2.4. Uslovi upisa u naredni semestar

Prisustvo svim vidovima nastave, za studente je obavezno i o njemu se vodi evidencija na osnovu koje student, po odslušanom semestru dobija potpis od predmetnog nastavnika. Student može upisati naredni semestar nakon izvršenih obaveza iz prethodnog semestra po osnovu prisustva na predavanjima/vježbama, što dokazuje ovjerenim semestrom u Studentskoj službi Fakulteta. Student koji nije izvršio predviđene obaveze iz upisanih predmeta mora te predmete ponovo upisati u narednoj akademskoj godini.

2.5. Izjava o metodama podučavanja i učenja

Metode podučavanja i učenja su osmišljene tako da podstiču studente na nezavisni i grupni rad. Osnovne metode podučavanja i učenja su:

- predavanja
- učenje na daljinu
- praktične vježbe
- auditivne vježbe
- seminari
- diskusije
- grupni rad
- proučavanje literature
- studijske posjete u zemlji i inostranstvu

2.6. Objašnjenje o provjeri znanja

Znanje studenata provjerava se i ocjenjuje kontinuirano tokom semestra. Pri tome se vrednuje prisutnost i aktivno sudjelovanje u nastavi i vježbama, priprema i prezentacija individualnog i grupnog seminarskog rada, međuispiti i završni ispit. Metode provjere znanja su osmišljene tako da odgovaraju očekivanim ishodima učenja. Koristit će se slijedeće metode provjere znanja: usmeni odgovori; pismeni odgovori; izlaganja i prezentacije; eseji, seminarski radovi; alternativni zadaci; zadaci višestrukog izbora; zadaci jednostavnog dosjećanja; ostalo. Rezultati provjere znanja su dostupni i transparentni studentu tokom cijelog semestra. Preciznije metode provjere znanja date su u opisima predmeta.

2.7. Generički kriteriji provjere znanja

Brojno	Opisno	Slovno	Opis	Bodovi
10	odličan	A	Pregledani rad je primjeran i pruža jasan dokaz potpunog usvajanja znanja, razumijevanja i vještina koje odgovaraju nivou kvalifikacije. Dokazi također pokazuju da su svi ishodi učenja i obaveze za taj nivo zadovoljene na visok način.	94-100
9	izvanredan	B	Pregledani rad je odličan i pruža dokaz sveobuhvatnog znanja, razumijevanja i vještina koje odgovaraju tom nivou kvalifikacije. Dokazi također pokazuju da su svi ishodi učenja i obaveze za taj nivo zadovoljene, a da su mnoge zadovoljene na visok način.	84-93
8	vrlo dobar	C	Pregledani rad je dobar i pruža dokaz znanja, razumijevanja i vještina koje odgovaraju nivou kvalifikacije. Dokazi također pokazuju da su svi ishodi učenja i obaveze za taj nivo zadovoljene, a da su mnoge više nego zadovoljene.	74-83
7	dobar	D	Pregledani rad je prihvatljiv i pruža dokaz znanja, razumijevanja i vještina koje odgovaraju nivou kvalifikacije. Dokazi također pokazuju da su svi ishodi učenja i obaveze za taj nivo zadovoljene.	64-73
6	dovoljan	E	Pregledani rad je prihvatljiv i pruža dokaz minimalnog znanja, razumijevanja i vještina koje odgovaraju tom nivou kvalifikacije. Dokazi također pokazuju da je većina ishoda učenja i obaveza za taj nivo zadovoljena.	54-63
5	ne zadovoljava	F	Pregledani rad je neprihvatljiv i pruža malo dokaza o znanju, razumijevanju i/ili vještinama koje odgovaraju tom nivou kvalifikacije. Dokazi pokazuju da je vrlo malo, ili nimalo, ishoda učenja i obaveza za taj nivo zadovoljeno.	0-53

2.8. Resursi učenja

Za potrebe pripremanja ispita studentima je na raspolaganju Univerzitetska biblioteka, uključujući i relevantne baze podataka, te resursi koje posjeduju predmetni nastavnici, saradnici. Praktične vježbe, kao i istraživanja za završni rad izvoditi će se u specijalizovanim institucijama u kojima se provodi prevencija, dijagnostika i tretman osoba sa poremećajima u ponašanju. Studentima će po potrebi biti omogućen pristup multimedijalnoj sali Univerzitetskog centra za razvoj daljinskog obrazovanja Univerziteta u Tuzli, kao i pristup Internetu. Osigurat će se kontakt i konsultacije sa nastavnicima i saradnicima, kao bitan izvor učenja i praktičnog rada.

2.9. Mogućnosti zapošljavanja

Bachelor poremećaja u ponašanju je osposobljen za rad i zapošljavanje u predškolskim, redovnim, osnovnim i srednjim školama; ustanovama za odgoj i obrazovanje osoba sa poteškoćama u razvoju; zdravstvenim ustanovama (psihijatrijskim klinikama, centrima za mentalno zdravlje, domovima zdravlja); ustanovama socijalne zaštite (centri za socijalni rad; služba za ocjenjivanje sposobnosti djece i mladih ometenih u psihičkom ili fizičkom razvoju; dnevni centri za tretman osoba sa smetnjama u razvoju, odgojnim centrima, odgojnim domovima, domovima za djecu bez roditeljskog staranja); ustanovama pravosudnog sistema (sudovi, tužilaštva, zatvori, kazneno-popravni zavodi, odgojno-popravni domovi,), policijskim postajama, posebno odjeljenja za maloljetničku delinkvenciju i prihvatnim stanicama za maloljetnike; nevladine organizacije i savjetovališta koja pružaju psihosocijalnu pomoć i podršku;

2.10. Međunarodna usaglašenost studijskog programa

Studijski program „Poremećaji u ponašanju“ je po svojoj strukturi, ciljevima i kompetencijama diplomiranih studenata usporediv sa brojnim inozemnim studijima Evrope, te navodimo samo neke od njih:

- „Eberhard Karls“ Universitaet Tuebingen, Njemačka;
- Universitaet zu Koln, Njemačka;
- University of Goetebourg, Švedska
- Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Hrvatska;
- Univerzitet u Beogradu, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Srbija.

2.11. Opis predmeta (Syllabus)